

**BIULETYN INFORMACYJNY STOWARZYSZENIA PROKURATORÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

61-736 Poznań ul. Solna 21 (tel.0-61 8573409,fax.0-61 8573403)

ISSN 1895-4065

Redaktor Naczelny: Maciej Maćkowiak

Redakcja: 61-736 Poznań ul. Solna 21,

e-mail: biuro@sprp.org.pl

Poznań, styczeń – luty 2008 rok

konto; Gospodarczy Bank Wielkopolski S.A. I O. w Poznaniu nr 8116 1011 330058 3532
2000 0001

NR 01 -02/2008

KOLEŻANKI I KOLEDZY

To co najważniejsze.....

Stanowisko Zarządu Głównego

Stowarzyszenia Prokuratorów

Rzeczypospolitej Polskiej

**w sprawie wynagrodzeń prokuratorów
oraz projektu ustawy z dnia 6 lutego
2008 roku Ministerstwa Sprawiedliwości
o zmianie ustawy – Prawo o ustroju
sądów powszechnych i ustawy o
prokuraturze**

Zgodnie z § 8 ust.1 Statutu Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej celem Stowarzyszenia pozostaje reprezentowanie środowiska prokuratorów przed władzami Rzeczypospolitej Polskiej. Czynimy to w wielu obszarach żywotnie istotnych dla naszego środowiska. Za taki uważamy problem wynagrodzeń prokuratorów. Pozostajemy w głębokim przekonaniu, iż godne wynagrodzenie prokuratora jest właściwym

odzwierciedleniem jego pozycji społecznej oraz wpływa w sposób zdecydowany na prestiż zawodu.

Tematykę tę Stowarzyszenie Prokuratorów RP kilkakrotnie wyrażało w swoich uchwałach m.in. w Uchwale z dnia 11 maja 2006 roku III Walnego Krajowego Zjazdu Członków Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej, w której zawarliśmy postulat:

„Oczekujemy, iż wysokość wynagrodzenia zbliży się do standardów unijnych.”

Wówczas postulat podniesienia, systematycznie obniżających się wynagrodzeń prokuratorów nie znalazł w środkach społecznego przekazu odpowiedniego zrozumienia, a nawet był eksponowany by zdyskredytować propozycje dotyczące ustroju prokuratury zawarte w Uchwale Zjazdu. Argumentem do podważenia naszego postulatu była wysokość wynagrodzeń w innych branżach ze wskazaniem na zawody wymagające

pracy fizycznej. Argument ten obecnie stracił na wyrazistości wobec radykalnie rosnących płac w zawodach wymagających niskich kwalifikacji zawodowych, jak i systematycznie rosnącej średniej wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Stąd niepokoi nas ubożenie prokuratorów, postępujące proporcjonalnie do wzrostu dodatkowych zadań i obciążeń zawodowych.

Zgodnie z treścią art. 49. ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 roku o prokuraturze /tj. Dz. U. Nr 7 poz. 39 z 2008 roku/ prokurator, podobnie jak sędzia, może podejmować zatrudnienie jedynie na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym o ile nie będzie to kolidowało z jego obowiązkami zawodowymi i to za zgodą prokuratora nadrzędnego. Faktyczne okoliczności wykonywania zawodu prokuratorowskiego uniemożliwiają jakiegokolwiek dodatkowe zatrudnienie, powodując pełne uzależnienie dochodów, a co za tym idzie poziomu życia prokuratora i członków jego rodziny od uwarunkowań politycznych.

Z podobną oceną Zarządu Głównego SPRP spotkało się niezrealizowanie planów z listopada 2005 roku ówczesnego Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego w zakresie podwyżek wynagrodzeń prokuratorowskich. Wówczas obiecywano

2

środowisku istotny wzrost mnożników stawek bazowych: dla asesorów – 3,0, prokuratorów prokuratur rejonowych – 4,0, prokuratorów prokuratur okręgowych – 5,0, prokuratorów prokuratur apelacyjnych – 5,5, prokuratorów prokuratur krajowych – 6,6.

Ze zobowiązań tych ówczesna koalicja rządząca nie wywiązała się. Mnożniki zachowano na dotychczasowym poziomie, a od tego czasu nasze realne wynagrodzenia ulegają systematycznemu obniżaniu. W 2007 roku nawet nie waloryzowano kwoty bazowej, od której obliczane są płace prokuratorów. Także planowany w ustawie budżetowej od 1 stycznia 2008 roku wzrost kwoty bazowej o 2,3 % nie koresponduje ze wskaźnikami wzrostu gospodarczego kraju. W 2007 roku produkt krajowy brutto wzrósł o 6,5%, a prognozy na 2008 rok przewidują zbliżoną dynamikę wzrostu na poziomie 5,5%. Podobnie wzrasta przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej zbliżając się do kwoty 3.000 zł miesięcznie. Tym samym dochodzi do dalszego systematycznego rozwarstwiania się faktycznych dochodów wielu grup społecznych i prokuratorów, których dochody są pochodną hipotetycznie określonej stawki bazowej, oscylującej obecnie na poziomie blisko 50 % przeciętnego wynagrodzenia.

W ustawie budżetowej na 2008 rok przyjęta kwota bazowa dla prokuratorów wynosi 1493,42 zł. Podkreślić należy, iż w 1999 roku relatywnie niższa stawka bazowa stanowiła ponad 80% przeciętnego wynagrodzenia. W ciągu kolejnych lat jej zamrażanie jak i relatywnie niskie waloryzowanie powoduje realny spadek pensji prokuratorów, sporadycznie przerywany podnoszeniem mnożników stawek bazowych o kilka dziesiątych. W efekcie wynagrodzenia prokuratorów relatywnie spadły do najniższego poziomu od 1990 roku. Wówczas kraj nasz był w ciężkiej sytuacji finansowej, jednak potrafiono dostrzec potrzebę niezależności finansowej prokuratorów.

Obecny stan wynagrodzeń polskich prokuratorów czyni z nas jedną z niżej uposażonych grup prokuratorów w Unii Europejskiej.

Zatem, za w pełni uzasadnione należy uznać przytoczenie Zalecenia Rady Europy z dnia 6 października 2000 roku Rec.(2000)19 dotyczącego roli prokuratury w wymiarze sprawiedliwości w sprawach karnych, które wskazuje, iż państwa członkowskie UE powinny podejmować skuteczne kroki w celu zapewnienia prokuratorom odpowiednich środków budżetowych. Podobnie, "Wskazania dotyczące roli prokuratorów"

3

VIII Kongresu NZ poświęconego Zapobieganiu Przeszłości i Postępowaniu z Przeszłymi, określające status i warunki pełnienia urzędu w pkt. 6. wskazują, iż „Prokuratorom powinno się zapewnić należyte warunki pracy, odpowiednie wynagrodzenie...”

Wynagrodzenie godziwe, adekwatne do rangi i roli sprawowanego urzędu, nakładu pracy i poświęcenia prokuratorów winno zapewnić satysfakcję finansową i poczucie bezpieczeństwa bytowego prokuratorów oraz członków ich rodzin, niezbędny prestiż jak również przeciwdziałać pokusom korupcyjnym. W chwili obecnej stało się dostrzegalne zubożenie materialne prokuratorów oraz ich rodzin, co powoduje odpływ doświadczonej kadry prokuratorów do innych zawodów.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują na potrzebę urealnienia wynagrodzeń prokuratorów i ich odniesienia do dynamicznie rosnącego średniego wynagrodzenia w gospodarce narodowej.

Potwierdzeniem tej tezy są przytoczone powyżej maksymalnie zobiektywizowane wskaźniki dochodów społeczeństwa w relacji do wynagrodzeń prokuratorów. Spadek naszych wynagrodzeń można odnieść również do dysproporcji, jaką wywołuje aktualny koszt metra kwadratowego mieszkania. A przecież

posiadanie mieszkania jest podstawową potrzebą każdego obywatela. Dlatego też problem płacowy staje się jednym z bardziej nabrzmiałych i może implikować następstwa niekorzystne dla grupy zawodowej prokuratorów.

Nieporozumieniem jest poszukiwanie rozwiązań w próbie zapewnienia jednej z prawniczych grup zawodowych lepszych warunków płacowych poprzez oderwanie systemu wynagrodzeń prokuratorskich od wynagrodzeń sędziów. Warunki pracy, zadania, umiejętności, rola procesowa sędziów i prokuratorów przemawiają przeciwko podejmowaniu takich prób, a za zachowaniem symetrii płacowej w obu zawodach. Proponowane zmiany mają fundamentalny charakter w procesie zmuszonego budowania wspólnego korpusu prokuratorsko – sędziowskiego i niewątpliwie ich wprowadzenie spowoduje zniweczenie dotychczasowego dorobku. Doniosłości dokonywanych zmian nie służy towarzyszący im pośpiech. W przekazanym do zaopiniowania uzasadnieniu projektu nie przedstawiono żadnego argumentu mającego przemawiać za pozbawieniem prokuratorów tak samo należnego nam wzrostu wynagrodzeń. Wskazana dla sędziów kwota bazowa w wysokości 1.866,78 złotych dałaby

4

satisfakcjonujący prokuratorów wzrost wynagrodzeń. Oczekujemy jednak długofalowych rozwiązań, które w sposób naturalny powiązałyby płace prokuratorów i sędziów z postępującym wzrostem średniej krajowej wynagrodzeń. Pozostawanie przy hipotetycznie ustalonej kwocie bazowej niebawem doprowadzi do podobnej zapaści finansowej w płacach prokuratorów i sędziów, jaką obserwujemy obecnie.

Przekazany do konsultacji społecznej projekt „Ustawy z dnia ... o zmianie ustawy zmieniającej ustawę – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw oraz inne ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw” nie zawiera żadnego racjonalnego argumentu mającego przemawiać za zerwaniem dotychczasowej symetrii płacowej sędziów i prokuratorów. Brak jest bowiem podstaw by za liczący się argument potraktować „ dążenie do nowego modelu kariery sędziowskiej, w którym zakłada się, że stanowisko sędziego powinno być ukoronowaniem kariery prawniczej” przez co „ należało uniezależnić system wynagradzania sędziów od systemu wynagradzania prokuratorów”. Powielana od dziesiątek lat idea „ koronowania tytułem sędziowskim najwybitniejszych prawników” ma

ustawowe uregulowanie i stanowi obecnie jedną z dróg dochodzenia do zawodu sędziego. Natomiast prowadzone w Ministerstwie Sprawiedliwości prace nie wskazują na otwarcie w szerszym stopniu na prawników spoza zawodu sędziowskiego, na istotne zmiany w sposobie przechodzenia innych prawników do tego zawodu a przynajmniej nie zapewnią by regułą stało się, to iż za stołem sędziowskim zasiądą dojrzały, w pełni merytorycznie ukształtowani prawnicy, cechujący się najwyższą wiedzą i walorami etycznymi. Gdyby osiągnięto ów stan wówczas idea innego, najwyższego uposażania tej grupy zawodowej mogłaby znaleźć namiastkę uzasadnienia. Idea ta ma jednak postulatywny charakter, a obecna hermetyczność zawodu sędziego dla innych zawodów prawniczych sprawia, że do wyjątków należą sytuacje, w których sędzią zostaje zdolny i doświadczony prokurator lub adwokat.

Standardem światowym są świetnie prosperujące kancelarie prawnicze, funkcjonujące jako wolne podmioty gospodarcze, do których dochodów nawet nie zbliżają się wynagrodzenia sędziów i prokuratorów. Standardem więc winno być godziwe wynagradzanie sędziów i prokuratorów

5

pozostających na utrzymaniu budżetu państwa, funkcjonariuszy stanowiących filar władzy państwowej.

W przywołanych powyżej Zaleceniach Rady Europy dotyczących roli prokuratury w wymiarze sprawiedliwości w sprawach karnych zawarto zalecenie „status prokuratorów i wysokość ich wynagrodzenia i emerytury (pkt. 5d) musi uwzględniać potrzebę zachowania pewnej równowagi pomiędzy członkami władzy sądowniczej a służbą prokuratorską, ponieważ obie te instytucje, pomimo różnej natury ich obowiązków, odgrywają ważną rolę w wymiarze sprawiedliwości w odniesieniu do spraw karnych. Służbowe warunki materialne powinny również odzwierciedlać powagę i godność urzędu. Poprawienie sytuacji prokuratorów w niektórych państwach członkowskich, a w szczególności w Europie Środkowej i Wschodniej, powinno ograniczyć tendencję ich przenoszenia na stanowiska w sektorze prywatnym”. W tychże Zaleceniach w dziale poświęconym Stosunkom pomiędzy prokuratorami a sędziami w sądach w pkt. 18 wyrażono stanowisko „... państwa powinny podejmować kroki zmierzające do pełnienia przez daną osobę funkcji prokuratora i sędziego na zmianę. Taka zmiana funkcji jest możliwa wyłącznie na

wyraźną prośbę osoby zainteresowanej, z uwzględnieniem zabezpieczeń.” Uzasadniając te zalecenie wskazano „Możliwość, aby prokurator stawał się sędzią i vice versa, jest oparta nie tylko na wzajemnie uzupełniającej się naturze tych obowiązków, lecz również na fakcie, iż z oboma zawodami wiążą się podobne gwarancje pod względem kwalifikacji, kompetencji i statusu. Zapis ten stanowi również kolejne zabezpieczenie prokuratora”.

Proponowane w projekcie zmiany pozostają w sprzeczności z Zaleceniami Rady Europy, które Rzeczpospolita Polska będąca członkiem Unii Europejskiej winna mieć na względzie w procesie stanowienia i stosowania prawa. W efekcie, proponowane zmiany zniechęcą dobrych, zatroskanych o dobro kraju prawników do podejmowania pracy w zawodzie prokuratora a pełniących ten zawód zdopingują do odchodzenia z prokuratury. Poza podniesionym w uzasadnieniu projektu, a omówionym powyżej argumentem poszukiwania nowego modelu kariery sędziowskiej, autorzy koncepcji finansowego zdeprecjonowania prokuratorów powołali inny, mający potwierdzać zasadność owych zmian a wynikający „ z projektowanej reformy ustroju prokuratury”. Powoływanie tak

6

niefortunnego argumentu może wręcz doprowadzić do zniweczenia przygotowywanych zmian strukturalnych w prokuraturze, wiążąc je z wynagrodzeniami prokuratorów. Reformie tej nie będzie sprzyjało rozpoczęcie przeobrażeń wymiaru sprawiedliwości od zmian w strukturze wynagrodzeń grup zawodowych.

Środowisko prokuratorskie nie uczestniczyło w kampanii roszczeń płacowych, wstrząsających ostatnio naszym krajem. Milczenie to nie zostało potraktowane jako przejaw zrozumienia trudnej sytuacji w kraju i woli zapewnienia stabilizacji nowej ekipie rządowej. Natomiast wysłuchano żądań płacowych liczniejszej grupy zawodowej mającej takie same warunki finansowe. W efekcie projektowane zmiany nie tylko mają zapewnić wzrost płac sędziowskich o 25% względem prokuratorów lecz nawet referendarze sądowi mają mieć zrównane pensje z prokuratorami mimo oczywistych różnic.

Jako Stowarzyszenie Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej oceniamy negatywnie projektowane zróżnicowanie wynagrodzeń sędziów i prokuratorów. Jednocześnie domagamy się podjęcia pilnych prac legislacyjnych z udziałem przedstawicieli Stowarzyszenia w celu

wpracowania nowego, racjonalnego modelu wynagradzania sędziów i prokuratorów uwzględniającego wymogi tych zawodów w powiązaniu ze zmieniającymi się dochodami naszego społeczeństwa.

Zarząd Główny

Stowarzyszenia Prokuratorów

Rzeczypospolitej Polskiej

Poznań, dnia 13 lutego 2008 roku

Popierają nas....

W dniu 06 lutego 2008 roku Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zaprezentowało stanowisko dotyczące naszych uposażeń, które zamieszczamy poniżej:

„Wskazując na wagę pełnionej przez prokuratorów funkcji oskarżycieli publicznych, jako czynnika prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości i ochrony obywateli, a także zakres odpowiedzialności i rosnący stopień skomplikowania spraw wymagających stałego pogłębiania wiedzy, prezydium zwraca uwagę na obowiązek stworzenia przez państwo odpowiednich warunków dla pełnienia tej funkcji, także poprzez ukształtowanie wynagrodzeń prokuratorów na poziomie gwarantującym pozostanie w zawodzie najlepszych jego przedstawicieli”.

7

Przyjaciele sędziowie czekamy na Wasz głos...

Nasze sprawy

Z uwagi na duże zainteresowanie projektowanymi zmianami w ustawie o prokuraturze zwracamy się do wszystkich Członków Stowarzyszenia SPRP o nadsyłanie uwag do projektów Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 6 lutego i dnia 7 lutego 2008 roku dotyczących nowelizacji ustawy o prokuraturze, a przekazanych do konsultacji społecznej. Projekt z dnia 7 lutego br zamieszczono na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości na stronie: Projekty aktów prawnych pod poz. **86**) Projekt ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw. Uwagi proszę przesyłać na Fax Biura SPRP 061 857 34 03 ewentualnie e- mail biuro@sprp.org.pl do dnia 21 lutego 2008 roku.

Życie rozrywkowe, czyli uciechy intelektualno - towarzyskie...

Wizyta sąsiadów...

W dniach 23-28 stycznia 2008 roku, na zaproszenie naszego Stowarzyszenia, przebywała w Polsce delegacja prokuratorów z Ukrainy, na czele z gen.

Jurijem WIJTIEWEM, Naczelnym Prokuratorem Wojskowym Ukrainy. Pozostałymi członkami delegacji byli prokuratorzy Prokuratury Generalnej Ukrainy: Sergiej DOMBROWSKI – Szef Departamentu Ochrony i Przestrzegania Prawa; Iwan PETRYSZEN – Szef Departamentu Organizacji i Metodyki Prokuratur Wojskowych; gen. Mikołaj FESZCZUK – Szef Prokuratorów Wojskowych Regionu Południowego Ukrainy; Wiktor ZANFIROW – Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Zaporozża; Oksana HABLOWA – Zastępca Naczelnika Biura Organizacyjno-Prawnego Antonina DISAK – Szef Wydziału Spraw Obywatelskich i Olga KIDYSJUK – Zastępca Naczelnika Biura Analiz i Statystyki.

Bezpośrednio po przylocie delegacja udała się do stadniny koni w Racocie, gdzie wieczorem 23 stycznia 2008 roku, odbyła się uroczysta kolacja, po której zebrani udali się na przejażdżkę bryczką po okolicy Racotu.

Następnego dnia, nasi ukraińscy goście spotkali się z Prokuratorem Apelacyjnym w Poznaniu - Sławomirem Twardowskim, odwiedzili Wojskową Prokuraturę Okręgową, jak również zwiedzili miasto. Wieczorem wraz z grupą poznańskich prokuratorów, delegacja wyjechała do

8

Zakopanego, gdzie w Wojskowym Ośrodku Szkolenia Kondycyjnego „Gronik” odbyła się konferencja na temat przestępczości zorganizowanej w obszarze zamówień publicznych. W trakcie konferencji gen. Jurij Wjttiew wygłosił referat.

W wolnej od zdobywania wiedzy chwili, goście z Ukrainy znaleźli czas na rekreację – jazdę na nartach.

Delegacja ukraińska odleciała z poznańskiej Ławicy w dniu 28 stycznia 2008 roku.

Konferencja w Zakopanem...

Wzorem ubiegłego roku, przy wsparciu finansowym Narodowego Banku Polskiego, nasze Stowarzyszenie zorganizowało w dniach 25-27 stycznia 2008 roku, konferencję na temat: „Zwalczanie przestępczości zorganizowanej o charakterze ekonomicznym ze szczególnym uwzględnieniem prawa zamówień publicznych”. Wzięło w niej udział 80 uczestników, w tym delegacja prokuratorów z Ukrainy. Patronat Honorowy nad konferencją objął Prokurator Krajowy – Marek STASZAK, który w piątek 25 stycznia, pomimo nawału obowiązków przyjechał do Zakopanego by wziąć udział w konferencji i przekazać uczestnikom kilka ważnych

informacji dotyczących bieżących spraw nurtujących nasze środowisko.

W trakcie konferencji wygłoszonych zostało 7 wykładów: dr Henryk NOWICKI mówił na temat: „Zmiany ustawy Prawo zamówień publicznych a pozycja prawna uczestników postępowania o udzielenie zamówienia publicznego”; Jarosław WYŻGOWSKI – „Badanie nieprawidłowości w procesie udzielania zamówień publicznych na podstawie dokumentacji przetargowej”; Wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych Anita ELŻANOWSKA wygłosiła wykład na temat: „Skuteczne zwalczanie przestępstw popełnianych w toku prowadzenia postępowań o zamówienia publiczne”; prok. Kazimierz OLEJNIK mówił na temat: „Przestępczość zorganizowana o charakterze ekonomicznym”; prof. Jerzy Skorupka przedstawił komentarz na temat: „Karnoprawne podstawy zwalczania oszustw przetargowych, ze szczególnym uwzględnieniem zamówień publicznych”; zaproszony z Ukrainy gen. Jurij WIJTIIEW mówił o przestępczości zorganizowanej o charakterze ekonomicznym występującej w strukturach wojskowych w Ukrainie; a insp. Maciej STAŃCZYK Zastępca Dyrektora CBS Komendy Głównej Policji mówił o metodyce prowadzenia śledztwa o zorganizowaną przestępczość o

9

charakterze gospodarczym z uwzględnieniem współpracy prokuratora z Policją. Dr Paweł GLANC poprowadził zajęcia warsztatowe dotyczące aspektów praktycznych bezpieczeństwa prokuratora. W wolnych chwilach uczestnicy konferencji aktywnie spędzali czas korzystając z szerokiego zaplecza rekreacyjno - sportowego, jakie oferował „Gronik”, jak również odkrywała zimowe uroki Tatr.

Podczas uroczystej kolacji w sobotę 26 stycznia 2008 roku, Prezes Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej płk Krzysztof PARULSKI przekazał uczestnikom Konferencji certyfikaty potwierdzające udział w konferencji, jak również wręczył uczestnikom IX Dorocznej Konferencji SPRP z 23 czerwca 2008 roku, w trakcie której przyjęto Apel o zachowanie etycznych postaw, pamiątkowe egzemplarze Apelu.

Spotkania, spotkania...

W dniu 16 stycznia 2008 roku w siedzibie Fundacji im. Stefana Batorego w Warszawie miała miejsce konferencja „Problem korupcji w 2007 roku – wybrane zagadnienia”. W jego toku zaprezentowano opracowanie prof. Anny Kubiak „Barometr korupcji 2007” będące wynikiem badania opinii publicznej w przedmiocie

społecznego postrzegania zjawiska korupcji, a także codziennych doświadczeń korupcyjnych.

W spotkaniu wzięli udział parlamentarzyści, prawnicy, ekonomiści, a znaczna część konferencji poświęcona została dyskusji i wymianie poglądów dotyczących oceny wyników przeprowadzonego sondażu. Podczas dyskusji podniesiono także kwestię potrzeby badań opinii publicznej odnośnie dotychczas nieuwzględnianych w ankiecie zagadnień, takich chociażby jak dziedzina sportu.

Prosimy o przekazywanie wszelkich informacji, które mają być zamieszczone w Biuletynie SPRP na wyżej podany adres e-mailowy.

W Internecie szukajcie nas na stronie

<http://www.sprp.org.pl>

Przypominamy, że roczna składka członkowska Stowarzyszenia za 2007 rok wynosi 80 złotych. Od 2008 roku 120 zł. Numer konta - powyżej.